

Beste vriend(in)

Zoals u uit onze eerdere nieuwsbrieven weet proberen wij te werken aan de z.g. Duurzame Ontwikkelings Doelstellingen van de Verenigde Naties. In dit nummer besteden wij vooral aandacht aan:

“Schoon water en sanitaire voorzieningen”.

Een van de belangrijkste basisbehoeften van mensen is de beschikbaarheid van schoon water. Voor ons in de Westerse wereld een vanzelfsprekendheid, want je hoeft de kraan maar open te draaien en je hebt schoon drinkbaar water. Toch is dat in heel veel landen helemaal niet zo en kan in deze behoefte nauwelijks worden voorzien of moet men er dagelijks zeer grote

inspanningen voor leveren. Een andere vanzelfsprekendheid voor ons is de aanwezigheid van goede en hygiënische sanitaire voorzieningen. En ook deze voorzieningen zijn in veel landen nauwelijks of niet aanwezig. Vaak is het ontbreken daarvan de oorzaak van het uitbreken van

zeer besmettelijke en dodelijke ziekten en worden schadelijke parasieten van mens tot mens gemakkelijk overdraagbaar. In deze nieuwsbrief vertellen wij u meer over onze inspanningen om sanitaire voorzieningen te realiseren in gebieden waar deze niet of nauwelijks aanwezig zijn. Eveneens zorg te dragen voor de beschikbaarheid van schoon water. Teneinde mensen niet afhankelijk te maken van onze ondersteuning, bieden wij ze opleiding en scholing om meer inzicht te krijgen in het belang van hygiëne om ziekten en ander ongemak te voorkomen. Namens het bestuur van Stichting Goede Werken Glorieux

Ad Kapteijns, secretaris

Gezegend Pasen

van de verrijzenis van de Heer

Beste lezer

In het begin schiep God de hemel en de aarde. De aarde was nog woest en doods en duisternis lag over de oervloed, maar Gods geest zweefde over de wateren. In deze nieuwsbrief belichten wij werelddoel no. 6: schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen voor iedereen. Vanaf het begin van de schepping, miljoenen jaren geleden, tot op de dag van vandaag, maakt dat zelfde water van onze aarde nog steeds het grootste deel uit en is het meest essentiële deel van de schepping. Zonder water is alles dood. Misschien is de mens zich nog nooit zo bewust geweest van de noodzaak om de heelheid van de schepping (wereldraad van kerken, 1990) en in het bijzonder het water van deze aarde te beschermen en te bewaken, opdat de mens in de toekomst nog kan leven. Naast de wereldraad van kerken heeft Paus Franciscus in navolging van de Heilige wiens naam hij heeft gekozen voor zijn pontificaat een oproep gedaan aan wereldleiders, multinationals en aan alle mensen om ons gedrag, dat een verwoestende werking heeft op natuur en milieu, te veranderen en ons meer bewust te maken van de gevolgen van ons gedrag (Encycliek Laudato si).

Heeft God ons niet aangesteld om hoveniers te zijn van deze aarde om haar te beheren en te bewaren en als ons gemeenschappelijk huis te bewaken?

En God zag dat het goed was

Gelukkig zetten steeds meer mensen zich in om de werelddoelen die de VN zich heeft gesteld te bereiken. En kunnen wereldleiders, politici, multinationals en eigenaars van grote bedrijven niet achterblijven. Iedereen zal zich in moeten zetten om de wereld leefbaar te houden en duurzaam te maken. Stichting GWG doet dit eveneens, hetzij op kleine schaal. Niet alleen voor zichzelf en eigen omgeving maar in het bijzonder voor mensen die nauwelijks de beschikking hebben over schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen.

Handen uit de mouwen en alle hens aan dek!

Zr. Gervasia en Br. Theo v.d. Boer

Schoon water en sanitaire voorzieningen

Ervoor zorgen dat water en sanitaire voorzieningen voor iedereen beschikbaar zijn en duurzaam beheerd worden

Het is in Nederland en België bijna onvoorstelbaar dat je niet naar een toilet kunt gaan of niet je handen kunt wassen. Maar helaas heeft meer dan 40% van de wereldbevolking een tekort aan schoon water en goede sanitaire voorzieningen. Zo ook in Addis Abeba, Ethiopië. Ook al is Addis Abeba het Brussel van Afrika (de kantoren van de Afrikaanse Unie zijn er gevestigd), leven er veel mensen in armoede. In de buurten waar onze projecten gevestigd zijn wonen mensen in kleine huisjes van ijzeren platen of gemaakt van

in de planning voor een nieuw toilet

zodat zij zich verantwoordelijk voelen voor het onderhoud van het toilet.

Er is geen of nauwelijks riolering in de sloppenwijken aanwezig. Het betekent dat de toiletten regelmatig leeggezogen moeten worden. De gezinnen sparen elke maand een klein bedrag om dit mogelijk te maken.

voor

en na de verbouwing

leem en hebben geen beschikking over een toilet. Zij doen hun behoefte in de goot op straat of in een plastic zakje in hun huisje en gooien het vervolgens weg. Ontlasting komt terecht in de rivier of in een kuil in de buurt.

Door deze slechte hygiënische omstandigheden komt veel diarree voor, maar ook tyfus en cholera steken regelmatig de kop op. Veel vrouwen en meisjes voelen zich niet veilig. Werelddoel 6 is gericht op het beschikbaar maken van schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen voor iedereen. Het toilettenbouwproject van de Brothers of Good Works

Naast een enorme verbetering in de hygiënische omstandigheden, bevordert de toilettenbouw ook de veiligheid van vrouwen en meisjes. En het project brengt saamhorigheid: de bewoners zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het gebruik en onderhoud. Per jaar krijgen 140-150 families een nieuw toilet en zo dragen we ons steentje bij aan werelddoel 6.

Christina Maasdam
projectdirecteur

Uitreiking van schoolmaterialen Wonderful

Twee maal per jaar krijgen de kinderen van het Wonderful project die wonen in achterstandswijken leermiddelen, zoals schriften.

voor

en na de verbouwing

in Addis Abeba werkt hier aan mee. In de sloppenwijken bouwen we in samenspraak met de lokale overheid en de bewoners toiletblokken met 4, 6, of 8 eenvoudige en doeltreffende hurk-wc's in de wijk. Meerdere families maken gebruik van 1 toilet.

Ze krijgen voorlichting over hygiëne en het gebruik en schoonhouden van de toiletten.

Ook ontvangen de families een sleutel van de toiletdeur

De scholieren zitten op publieke scholen in Addis Abeba en worden ondersteund tot "grade 10" (tot 16/17 jaar). Met uw steun kunnen zij een betere toekomst opbouwen.

Zo investeren we in de jeugd - want zij hebben de toekomst.

Lilian en Rudo van Rooij

Water en volksgezondheid in Indonesië

Indonesië is een erg groot land en elke regio heeft een verschillend klimaat. Over het algemeen is de Indonesische overheid niet voldoende in de gelegenheid om water te vinden dat geschikt is voor drinken, wassen, baden voor mensen, dieren en planten. De waterbronnen zijn: bronwater, water uit rivieren, regenwater en door de overheid gewonnen uit het water van de rivieren.

Er zijn droge gebieden, zoals in Oost-Indonesië Flores, Timor, de Molukken en delen van Java zoals Gunung Kidul (midden Java) en de noordkust van Java. In deze gebieden is het vooral gedurende het droge seizoen moeilijk om water te vinden. In de plattelandsgebieden hebben de overheidsbedrijven niet voldoende mogelijkheden om aan de behoeften aan water van de bewoners te voldoen. Dus graven de mensen zelf een

waterbron voor de mensen

bron uit om water te verkrijgen. Maar in het droge seizoen drogen de bronnen uit. In tegenstelling tot het regenseizoen, want dan zijn er overstromingen en aardverschuivingen. Veel huizen worden dan verwoest en veel mensen overlijden. In plattelandregio's in de bergen, zoals Sumatra, Kalimantan en Papua Nieuw-Guinea krijgt men water uit de bergbronnen. In Borneo bevatten deze bronnen minder jodium en kalk, waardoor veel mensen in deze gebieden lijden aan struma (kropgezwel) en gebitsproblemen. (de tanden vallen al op jonge leeftijd uit)

Aan Stichting Goede Werken Glorieux werd het verzoek gedaan om mee te werken aan de voorziening van drinkwater in twee kleine gemeenschappen op het eiland Java om precies te zijn, in Jatipuro in het gebied van Karaganyar. Enkele jaren geleden hebben wij een dergelijk project al uitgevoerd in ditzelfde gebied op Java en toen een heel dorpje van drinkwater kunnen voorzien. Elk gezin in dit dorp (nabij Jumapolo), kreeg een eigen kraan met stromend water. Een ongekende vooruitgang voor dit gebied. De inwoners van het dorp hebben zelf meegewerkt aan de uitvoer van het project door het graven van sloten en leggen van de waterpijpen.

Sindsdien heeft een coöperatie, bestaande uit inwoners van dit dorp, het beheer en de zorg voor het onderhoud van de installatie.

Stichting GWG en de congregatie van de broeders van O.L.V. van Lourdes willen graag deze nieuwe aanvraag ook ondersteunen en zoeken naar medestanders die zich willen engageren. WMH (Wereld Missie Hulp) heeft een paar jaar geleden de aanleg van een waterput met bijbehorend reservoir mogelijk gemaakt in het weeshuis in SOLO, waaraan de broeders van de congregatie verbonden zijn.

Over het algemeen is de volksgezondheid in Indonesië niet goed en een groot probleem. Het bewustzijn dat het belangrijk is om goede voorzieningen ter bevordering van gezondheid te hebben is nog laag. Het is een oorzaak van ziektes in het spijsverteringstelsel en van huidproblemen.

slecht saniteren in de stad Panguruan

Broeder. Nico Simanjuntak

Water: een geschenk van de natuur

“Van al de rijkdom die de natuur ons te bieden heeft, is het water een van de belangrijkste vitale bronnen voor het leven op onze planeet. In het leven van niemand mag water ontbreken.

Het helpt ons bij het produceren en bereiden van ons voedsel en houdt mensen, dieren en planten in leven. Het lest onze dorst. Voor ons, bewoners van de “semiárido” (halfdor gebied), heeft het water een speciale waarde: die van een schat. In regenarme jaren ondervinden we hoe belangrijk het hemelwater is. Hoe mooi zou het zijn mocht het ons nooit ontbreken! Met water van goede kwaliteit is het leven zoveel beter. Iedereen wordt blij wanneer de wolken donker worden en de regen de velden besproeit en onze waterputten vult”. Woorden van João Pires da Silva, plattelandsbewoner van Jordânia, in de vallei van de Lage Jequitinhonha. Met zijn 8.515.767 km² is Brazilië het vijfde grootste land ter wereld. Van deze reus met continentale afmetingen, zijn 974.752 km² (11,40%) officieel erkend als halfdor gebied. Het omvat de acht deelstaten van het noordoosten, plus het noorden van Minas Gerais en Espírito Santo. De gemiddelde jaarlijkse neerslag is om en nabij 800 mm. Het is dus een misverstand te denken dat het in dit gebied nooit regent. Het is vooral de onregelmatigheid in neerslag die het leven in de semiárido zo erg zwaar maakt. Sommige landstroken blijven soms gedurende twee of meer jaren verstoken van ook maar één druppel regen.

En toch blijft de bevolking volhouden. Vooral de laatste jaren is het bewustzijn doorgedrongen dat het geen zin heeft de droogte te bestrijden, maar wel ermee te leren samenleven, en dat maakt een groot verschil. In eerste instantie komt het erop aan op te houden met menselijke praktijken die de droogte in de hand werken. Gedaan dus met de schuld eenzijdig toe te schrijven aan de natuurlijke fenomenen die het klimaat bepalen. Het is hier niet de plaats om in detail uiteen te zetten wat dit samenleven allemaal inhoudt. Ik zal me beperken tot één aspect: het optimaal benutten van de neerslag.

Aan het woord nogmaals de heer João Pires da Silva.

“De families van onze gemeenschap, een trosseltje huizen in een straal van ongeveer één kilometer, kwamen nu goed vijf jaar geleden overeen om deel te nemen aan het niet-gouvernementeel project ‘Um milhão de cisternas’ (Een miljoen waterreservoirs). Na de uitleg van het hoe en waarom door een technicus van de diocesane Caritas, trokken we een metselaar aan met ervaring, lieten het nodige materiaal aanbrengen met hulp van de gemeentelijke overheid en gingen aan de slag. Na een maand van

intensieve betrokkenheid, had elke familie haar cisterne, een rond cementen reservoir, groot genoeg voor het opslaan van 15m³ regenwater, door een buis aangevoerd vanaf het meest nabijgelegen pannendak. Met deze voorraad “goddelijk water” voor huiselijk gebruik, kunnen we vooruit tot aan de volgende regenperiode. Hadden we dat maar vroeger geweten... Nu zijn we begonnen met het aanleggen van andere alternatieve opvangsystemen voor het bevloeien of tenminste vochtig houden van onze tuinproducten.”

Br. Piet Goossens

Stichtingsbestuur

Voorzitter:	Br. Theo van den Boer
Secretaris:	Dhr. Ad Kapteijns
Penningmeester:	Br. Theo Bekkers
Bestuurslid:	Br. Ton Houdé
Bestuurslid:	Mevr. Lilian van Rooij-Marien
Bestuurslid:	Zuster Gervasia Reintjes
Bestuurslid:	Dhr. Rudo van Rooij
Bestuurslid:	Dhr. Herman Stroobandt Klim-op-Brazilië

Contactadres voor Nederland

St. Goede Werken Glorieux
t.a.v. Mevr. Lilian van Rooij
Huize Depoorter
Glorieuxlaan 4
5613 LN Eindhoven NL

NL23 RABO 0125886241
St. Goede Werken Glorieux Eindhoven

Goede Werken Glorieux
heeft de ANBI-status

Contactadres voor België

St. Goede Werken Glorieux
t.a.v. Br. Th. Bekkers
Sint Jozefstraat 1
9041 Oostakker

BE88 0016 6842 3541
St. Goede Werken Glorieux Oostakker